

معرفی کتاب

مسائل و روش‌ها در مطالعه سیاست

Problems and methods in the study of politics

کتاب «مسائل و روش‌ها در مطالعه سیاست» که توسط ایان شاپیرو^۱ راجرز ام. اسمیت^۲ و طارق اس. مسعود^۳ ویراستاری علمی شده، مجموعه مقالاتی است که توسط بیست و دو نفر از اساتید دانشگاه‌های غرب که در حوزه سیاست صاحب تخصص و نظرند به رشته تحریر درآمده و توسط ویراستاران مذکور در سه بخش مدون شده است. ایان شاپیرو دارای درجه استادی علوم سیاسی در دانشگاه ییل و مدیر مرکز مطالعات بین‌المللی و منطقه ای آن دانشگاه است، راجرز ام. اسمیت دارای درجه استادی علوم سیاسی در دانشگاه پنسیلوانیاست، و طارق ای. مسعود دانشجوی دکتری علوم سیاسی در دانشگاه ییل است.

همکاران دیگر این مجموعه عبارتند از:

۱. ترومن اف. بولی (Truman F. Bewley) از بخش اقتصاد دانشگاه ییل.
۲. بروس بن د مسکوئیتا (Bruce Buenode Mesquita) از مؤسسه هوور دانشگاه استانفورد.
۳. ویلیام ای. کونولی (William E. Connolly) از بخش علوم سیاسی دانشگاه جونز هاپکینز.
۴. گری کاکس (Gary Cox) از بخش علوم سیاسی دانشگاه کالیفرنیا.
۵. رابرت دال (Robert A. Dahl) از بخش علوم سیاسی دانشگاه ییل.
۶. الیزابت الیس (Elisabeth Ellis) از بخش علوم سیاسی دانشگاه ای وام تگزاس.
۷. جان فرجان (John Ferejohn) از بخش علوم سیاسی دانشگاه استانفورد.

۸. آلان اس. گربر (Alan S. Gerber) از بخش علوم سیاسی دانشگاه ییل.
 ۹. دونالد پی. گرین (Donald P. Green) از بخش علوم سیاسی دانشگاه ییل.
 ۱۰. ادوارد اچ. کاپلان (Edward H. Kaplan) از مدرسه مدیریت دانشگاه ییل.
 ۱۱. ماگرت لوی (Margaret Levi) از بخش علوم سیاسی دانشگاه شیکاگو.
 ۱۲. جان میرشایمر (John Mearsheimer) از بخش علوم سیاسی دانشگاه شیکاگو.
 ۱۳. آن نورتون (Anne Norton) از بخش علوم سیاسی دانشگاه پنسیلوانیا.
 ۱۴. فرنس کاکس پایون (France Coxpiven) از بخش علوم سیاسی دانشگاه نیویورک.
 ۱۵. آدلف رید (Adolph Reed) از بخش علوم سیاسی دانشگاه نیواسکول.
 ۱۶. سوزان هابردولف (Susanne Hober Rudolph) از بخش علوم سیاسی دانشگاه شیکاگو.
 ۱۷. آلن رایان (Alan Ryan) از نیوکالج دانشگاه آکسفورد.
 ۱۸. رودرا سیل (Rudra Sil) از بخش علوم سیاسی دانشگاه پنسیلوانیا.
 ۱۹. ایان شاپیرو. از بخش علوم سیاسی دانشگاه ییل.
 ۲۰. راجرز ام. اسمیت از بخش علوم سیاسی دانشگاه پنسیلوانیا.
 ۲۱. لیزا ودین (Lisa Wedeen) از بخش علوم سیاسی دانشگاه شیکاگو.
- تمامی این صاحب نظران مقالات خود را به کنفرانس مسائل و روشها در مطالعه سیاست که در ماه دسامبر ۲۰۰۲ در دانشگاه ییل برگزار شده ارائه کرده و پس از پذیرش در کنفرانس به شکل کنونی به سال ۲۰۰۴ توسط انتشارات کمبریج منتشر شده است. همانطور که از عنوان کتاب مشخص است موضوع کتاب درباره مشکلات روش شاختی در علم سیاست و روشهایی است که تاکنون برای فائق آمدن بر این مشکلات ارائه شده است. بخشی از این مباحث در این کتاب مورد بررسی قرار گرفته است. پرسش اصلی کتاب که از سوی ویراستاران طی مقدمه کوتاهی به خوبی بیان شده به شرح زیر است:

به نظر می‌رسد مطالعه آکادمیک سیاست با بحث درباره روش گره خورده باشد. ما درباره تقابل دانش‌پژوهان کیفی گرا با دانش‌پژوهان کمی گرا، دانش‌پژوهان قاعده‌گرا^۴ با دانش‌پژوهان سیاسی و نظریه‌پردازان انتخاب عقلایی با مخالفانشان مطالب زیادی شنیده‌ایم. هسته مرکزی این مباحث، این سؤال اساسی است که: آیا دانشمندان سیاست باید خود را دانشمندانی به حساب آورند که در حال توسعه دادن ابزارهایی پیچیده و پیچیده‌ترند و در حال مطالعه آن پدیده‌هایی فقط هستند که چنین ابزارهایی با آنها تناسب تام دارند؟ یا ما باید به جای آن تلاش کنیم مشکلات عظیم، پیچیده و غامض را که در جهان مطرح است تبیین کنیم، حتی اگر شانس ارائه تبیین‌های دقیق از آنها کم باشد؟ آیا ضرورتاً بین این دو اقدام ناسازگاری وجود دارد؟ آیا برخی قلمروهای پژوهش سیاسی نسبت به دیگر حوزه‌ها آن قدر آزمون‌پذیرترند که می‌توان از آنها معرفتی قابل اتکا و علمی ساخت و اگر چنین است چگونه باید این کار را انجام دهیم؟

در پاسخ به این پرسش اساسی هفده مقاله طی یک مقدمه و سه بخش به رشته تحریر درآمده است. در مقدمه که با عنوان "مسائل و روش‌ها در مطالعه سیاست" توسط سه ویراستار علمی کتاب به رشته تحریر درآمده با طرح این پرسش که "دانشمندان سیاست باید اول مسئله را انتخاب کنند یا روش را؟" به توضیح مباحث مبنایی روش و مسئله می‌پردازند و طی آن از مفاهیمی چون توصیف^۵، تبیین^۶، و اقدام^۷ تعریف عملیاتی به عمل می‌آید. سپس ویراستاران نظریه انتخاب عقلایی و امکان‌ات‌واگرایی^۸ و همگرایی^۹ در مباحث روش شناختی را مورد توجه قرار می‌دهند.

با این مقدمه است که بخش اول کتاب با عنوان توصیف، تبیین و اقدام شش مقاله با عناوین ذیل را در خود جای می‌دهد:

۱. مسائل، روش‌ها و نظریه‌ها در مطالعه سیاست، یا: چه چیزی در ارتباط با سیاست اشتباه است و با آن چه باید کرد؟ این مقاله توسط ایان شاپیرو به رشته تحریر درآمده است.

۲. سیاست هویت‌ها و کارهای علوم سیاسی که توسط راجرز اسمیت نگاشته شده است.

۳. علم سیاست به عنوان یک حرفه که توسط آن نورتون نگاشته شده است.
 ۴. سیاست علم سیاستگذاری که توسط فرنس کاکس پایون نوشته شده است.
 ۵. بررسی سیاست سیاه و کنش سیاست سیاه: رابطه و تکامل تاریخی آنان که به قلم آدولف رید است.
 ۶. تبیین بیرونی و درونی که توسط جان فرجان نوشته شده است.
- در بخش دوم طی چهار مقاله نوعی بازخوانی یا پرداخت جدید از نظریه انتخاب عقلایی به عمل می‌آید. کاکس با مقاله خود تحت عنوان "دروغ‌ها، دروغ‌های محکوم شده و تحلیل‌های انتخاب عقلایی" رایان با مقاله خود تحت عنوان "مسائل و روشها در علوم سیاسی: تبیین عقلایی و محدودیت‌هایش" لوی با مقاله خود تحت عنوان "مطالعه روش‌مند سیاست: به تجزیه و تحلیل نظریه انتخاب عقلایی از دیدگاه روش و مسئله می‌پردازند.
- در بخش سوم امکانات واگرایی و همگرایی طی شش مقاله به شرح ذیل مورد بررسی قرار می‌گیرد:
۱. توضیح چگونگی استنباط از پژوهش‌های مشاهداتی که توسط آلان گربر، دونالد گرین و ادوارد کاپلان نگارش شده است.
 ۲. مفاهیم و عینیات^{۱۰} در مطالعه دموکراسی که توسط لیزا ودین نوشته شده است.
 ۳. مسائل روش‌ها را شکل می‌دهند یا روش‌ها مسائل را؟ جوامع پژوهش، واگرایی اجباری، و نقش انتخاب‌گرایی^{۱۱} که توسط رودرالیزا به رشته تحریر درآمده است.
 ۴. روش، مسئله، ایمان^{۱۲} که توسط ویلیام کونولی نوشته شده است.
 ۵. حال‌گرایی^{۱۳} در مطالعه سیاست که به قلم الیزابت الیس است.
 ۶. چه آموخته‌ایم؟ که توسط رابرت دال، ترومن بولی، سوزان‌ها بر رادولف، و جان میرشمیر به رشته تحریر درآمده است. در واقع نویسندگان این مقاله به عنوان نتیجه‌گیری هر یک از نگاه خود به پرسش اصلی کتاب پاسخ داده‌اند، پاسخ دال این است که پیچیدگی، تغییر و عدم اطمینان، پاسخ بولی این است که محدودیت‌های

عقلانیت و پاسخ به شکل سؤالی ادا شده میرشیمر این است که: یک دنیای خود بسته^{۱۴}؟

مطالعه این کتاب می‌تواند کمکی باشد به دانشجویان علوم سیاسی دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترا در دروسی که به نحوی به روش‌شناسی و روش‌های تجزیه و تحلیل نوین در علم سیاست مرتبط می‌گردند.

دکتر غلامرضا خواجه سروی

استادیار علوم سیاسی

و معاون پژوهشی دانشکده علوم سیاسی دانشگاه امام صادق (ع)

یادداشت‌ها:

- 1- Ian shapiro
- 2- Rogers m. Smith
- 3- Tarek e. masoud
- 4- Institutionalism
- 5- Description
- 6- Explanation
- 7- Agency
- 8- Pluralism
- 9- Convergence
- 10- Commitments
- 11- eclecticism
- 12- Faith
- 13- Provisionalism
- 14- Self-enclosed